

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ТОРОПОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(AFFAIRE TOROPOV c. UKRAINE)**

(Заява № 19844/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

4 жовтня 2005 року

ОСТАТОЧНЕ
04.01.2006

Це рішення стає остаточним відповідно до положень, зазначених § 2 статті 44 Конвенції. Її форма може зазнати змін.

У справі Торопов проти України,

Європейський суд з прав людини (друга секція), що засідав палатою у складі:

пана: Дж. П. КОСТА /J.-P. COSTA/, *голова*,
І. Кабрал Барreto /I. CABRAL BARRETO/,
В. Буткевич /V. BUTKEVYCH/,

пані: А. Мулароні /A. MULARONI/,
Е. Фура-Сендстрьом /E. FURA-SANDSTRÖM/,
Д. Жосьєн /D. JOČIENĖ/,

пана: Д. Поповича /D. ПОРОВИЋ/, *судді*,

та пані С. Долле /S. DOLLÉ/, *секретар секції*,

після обговорення у нарадчій кімнаті, що відбулося 13 вересня 2005 року,

Виносить таку ухвалу, що була прийнята того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа бере свій початок із заяви (№ 19844/02), що було подано до Суду проти України громадянином цієї країни паном Костянтином Сергійовичем Тороповим («заявник») 3 травня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основних свобод («Конвенція»).

2. Уряд України («Уряд») представлений своїм Уповноваженим пані В. Лутковською, Міністерство юстиції України.

3. 12 листопада друга секція прийняла рішення повідомити Уряд про цю заяву. Згідно з положеннями § 3 статті 29 Суд вирішив одночасно розглянути справу по суті та питання про її прийнятність.

ЩОДО ФАКТІВ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився у 1962 році та проживає у с. Новоградівка, Україна.

5. Рішенням від 27 жовтня 2000 року суд Новоградівки задовільнив позов заявника, поданий проти його працедавця шахти «1/3 Новоградівська» (державне акціонерне товариство) щодо виплати

одноразової допомоги за нещасний випадок на робочому місці та наказав останньому виплатити суму у розмірі 49 721,87 грн.¹.

6. Через те що судові рішення залишалися невиконаними заявник у липні 2001 року подав позов проти відділу державної виконавчої служби до суду того ж населеного пункту.

7. Рішенням від 3 вересня 2001 року суду відхилив позов заявника через необґрунтованість. Суд взяв до уваги те, що на банківські рахунки шахти було накладено арешт та те, що вимоги заявника будуть задоволені відповідно до черги по мірі того, як на рахунки боржника будуть поступати кошти. З іншого боку, суд посилався на рішення Донецького обласного арбітражного суду від 30 серпня 2000 року та 14 травня 2001 року, що наказували державній виконавчій службі продати майно згаданої вище шахти з огляду на процедуру банкрутства, що тривала.

8. 10 вересня 2001 року, заявник отримав суму у 200 грн.

9. Заявник подав апеляцію проти рішення від 3 вересня 2001 року до Донецького обласного апеляційного суду, який своєю ухвалою від 29 жовтня 2001 року підтвердив відповідне рішення. Далі, заявник подав касаційну скаргу до Верховного суду України, який своїм рішенням від 15 лютого 2002 року відмовив у перегляді рішень та ухвал, що оскаржувалися, не виявивши жодних ознак неправильного застосування національного законодавства.

10. У листі від 28 серпня 2002 року голова відділу державної виконавчої служби у с. Новоградівка поінформував заявника, що Закон України № 2864-III «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» (набрав чинності 26 грудня 2001 року) забороняв продаж майна підприємств 25 % і більше акцій яких належать державі, для виплати боргів.

11. Своїм рішенням від 23 грудня 2002 року Донецький обласний господарський суд наказав відділу державної виконавчої служби у с. Новоградівка накласти арешт на банківські рахунки шахти-боржника.

12. У лютому 2003 року, шахта «Новоградівська» та багато інших були об'єднані в одне державне підприємство «Селидіввугілля». Рішенням від 18 грудня 2003 року, суд Новоградівки виніс рішення про передачу їх зобов'язань їхньому наступнику – «Селидіввугілля».

13. У 2003 та у 2004 році, заявник отримав траншами всю належну суму відповідно до рішення від 27 жовтня 2000 року. Своїм рішенням від 13 травня 2004 року державна виконавча служба закрила виконавче провадження щодо зазначених вище судових рішень.

1. Приблизно 8 112 євро

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

14. Відповідне національне законодавство зазначене в ухвалі *Ромашов проти України* (заява № 67534/01, від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

I. СУТЬ СПРАВИ

15. У своїй заяві заявник скаржиться на порушення його прав, що випливають з § 1 статті 2, § 1 статті 4 та § 1 статті 6 Конвенції. У своїх зауваженнях у відповідь на зауваження Уряду від 4 травня 2004 року, заявник спершу посилається на статтю 1 Протоколу № 1 щодо тривалого невиконання судового рішення від 27 жовтня 2000 року, винесеного на його користь.

16. Суд нагадує, що ця заява була повідомлена згідно із процедурою розгляду разом з прийнятністю до розгляду, а також розгляду по суті відповідно до § 3 статті 29 Конвенції. Отже, Суд встановлює, що недоречно займатися вивченням скарг, що були заявлені після повідомлення справи уряду-відповідачу (див., *mutatis mutandis*, *Сокур проти України*, заява № 29439/02, § 25, від 26 квітня 2005 року).

II. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

17. Заявник скаржився на тривале невиконання судового рішення, винесеного на його користь. Він вважає, що повідомлена ситуація пов'язана з його правом на справедливий судовий розгляд впродовж розумного строку та розглядає її, як обмеження та як перешкоду його праву на гідний рівень життя. Він посилається також на формулювання § 1 статті 2, § 1 статті 4 та § 1 статті 6 Конвенції:

Стаття 2 § 1

« 1. Право кожного на життя охороняється законом. (...) »

Стаття 4 § 1

« 1. Ніхто не може триматися в рабстві або в підневільному стані. (...) »

Стаття 6 § 1

« Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов'язків (...), має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.»

А. Щодо прийнятності претензій відповідно до § 1 статті 2, § 1 статті 4 Конвенції

18. Суд нагадує, що він уже відхиляв подібні скарги, що були заявлені заявниками у справах щодо невиконання судових рішень (див. *Сокур проти України* (ріш.), заява № 29432/02, від 26 листопада 2002 року; ухвала *Василенков проти України*, заява № 19872/02, §§ 18-20, від 3 травня 2005 року). Суд не вбачає жодних підстав для іншого висновку у цьому випадку. Звідси випливає, що ця частина заяви є явно необґрунтованою та має бути відхилена відповідно до § 3 та § 4 статті 35 Конвенції.

В. Щодо прийнятності скарги відповідно до § 1 статті 6 Конвенції

19. Уряд дорікає заявнику, що той не вичерпав, як цього вимагає стаття 35 Конвенції, національні засоби правового захисту, а саме, що той не подав позову до суду проти товариства боржника, а також щодо індексації суми присудженої йому відповідно до судового рішення, зважаючи на рівень інфляції.

20. Заявник зауважує, що він використав засоби оскарження бездіяльності державної виконавчої служби. Стосовно вимоги про індексацію, згадану Урядом, виявляється, що таке оскарження недоступне та могло бути здійснене лише після виконання відповідного судового рішення і не може відшкодувати заявнику шкоди.

21. Суд встановив, що фактично вимога про індексацію сум, присуджених відповідно до судових рішень, не може прискорити процедуру виконання останніх. Більше того, зважаючи на те, що такий позов знову передбачає товариство боржника та на те, що судові рішення, винесена проти нього залишалася невиконаним через відсутність коштів в останнього, Суд не переконався у тому, що вимога про індексацію надавала позивачу, ані практично, ані теоретично, перспектив отримання встановленої компенсації, яка б була здійснена швидко та адекватно (див. ухвалу *Черняєв проти України*, заява № 15366/03, § 25, від 26 липня 2005 року). Отже, необхідно відкинути попереднє зауваження Уряду.

22. Суд встановив, у світлі доводів сторін з цього приводу, що скарги відповідно до § 1 статті 6 Конвенції порушують серйозні

питання фактів та права, які не можуть бути вирішені на цьому етапі вивчення заяви та вимагають більш глибокого вивчення; з цього витікає, що ці скарги не можуть бути визначеними, як явно необґрунтовані у значенні § 3 статті 35 Конвенції. Жодних інших підстав для визнання заяви неприйнятною встановлено не було.

III. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОГО ПОРУШЕННЯ § 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

23. У своїх зауваженнях Уряд висунув доводи, подібні до тих, що були у справі *Ромашов, Войтенко та Сокур*, які мали на меті довести відсутність порушення § 1 статті 6 Конвенції (див. вищезгадані *Ромашов*, § 37, *Войтенко проти України*, заява № 18966/02, § 37, від 29 червня 2004 року; вищезгадану *Сокур*, § 28).

24. Заявник заперечив заяви Уряду.

25. Суд передусім нагадує, що державний орган не може посилається на відсутність ресурсів для виплати боргу, що ґрунтується на судовому рішенні (див. *Бурдов проти Росії*, заява № 59498/00, § 35, CEDH 2002-III). З того часу, утримуючись впродовж приблизно трьох років і 7 місяців від вживання заходів, необхідних для виконання судового рішення, винесеного з цього приводу, українські державні органи частково порушили положення § 1 статті 6 Конвенції щодо своєї ефективної роботи.

26. Цього достатньо Суду щоб зробити висновок про те, що § 1 статті 6 не було дотримано в цьому випадку.

IV. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

27. Відповідно до статті 41 Конвенції,

« Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію. »

A. Шкода

28. Суд підкреслює, що відповідно до статті 60 Регламенту Суду будь-яка вимога щодо справедливої сатисфакції має бути пронумерована та класифікована, а також бути поданою в письмовому вигляді та супроводжуватися підтверджуючими документами без яких Суд може відхилити вимогу повністю або частково.

29. У своїх зауваженнях заявник зажадав суму в розмірі приблизно 1 975 євро, що дорівнює несплаченій сумі відповідно до судового рішення, прийнятого на його користь. Нагадуючи про негативні

наслідки інфляції для суми, присудженої цим судовим рішенням, він вимагає суму в розмірі 3 807 євро для відшкодування матеріальної шкоди, а також суму в розмірі 33 224 євро для відшкодування моральної шкоди, якої він зазнав.

30. Відповідно до позиції Уряду не існує причинно-наслідкового зв'язку між заявленою матеріальною шкодою та обставинами справи. Уряд наголошує, що заявник не надав документального підтвердження своїх вимог. Він вважає надмірними претензії висловлені щодо моральної шкоди та, що можливе визнання факту порушення § 1 статті 6 Конвенції надасть йому достатню справедливую сатисфакцію.

31. Що стосується матеріальної шкоди, що пов'язана з проміжком часу впродовж якого судові рішення від 27 жовтня не виконувалося, Суд визнає, що заявник зазнав через це певної шкоди внаслідок інфляції. Суд вважає, що сума якої вимагає заявник для відшкодування моральної шкоди є надмірною (див. ухвалу *Ернестіна Цулло проти Італії*, заява № 64897/01, § 26, від 10 листопада 2004 року). Суд на засадах справедливості та відповідно до статті 41 присуджує заявнику суму в розмірі 1 720 євро за всю зазанану шкоду.

В. Судові витрати

32. Заявник не зробив жодної вимоги з цього приводу.

С. Пеня

33. Суд вважає належним, щоб відсоткова ставка ґрунтувалася на граничній ставці Європейського центрального банку, до якої повинні бути додані три відсоткові пункти.

НА ЦИХ ПІДСТАВАХ СУД ОДНОСТАЙНО

1. *Визнає* заяву прийнятною стосовно скарг відповідно до § 1 статті 6 Конвенції та непринятною стосовно іншого;
2. *Стверджує*, що відбулося порушення § 1 статті 6 Конвенції;
3. *Стверджує*,
 - а) що держава-відповідач повинна сплатити заявнику протягом трьох місяців від дати, коли ця ухвала набере статусу остаточної відповідно до § 2 статті 44 Конвенції, суму в розмірі 1 720 євро (тисяча сімсот двадцять євро) за матеріальну та моральну шкоду, яка має бути конвертована в українську гривню за курсом на дату сплати, враховуючи будь-який податок, що може бути утриманий;

б) що після закінчення вищезазначеного терміну та допоки не буде сплачена, ця сума буде збільшуватися на розмір пені, яка ґрунтується на граничній ставці Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти, що нараховується впродовж цього терміну;

4. *Відхиляє* вимогу щодо справедливої сатисфакції за інше.

Вчинено французькою, повідомлено в письмовій формі 4 жовтня 2005 року 2005 відповідно до § 2 та 3 статті 77 Регламенту Суду.

С.Долле
Секретар

Дж.-П. Коста
Голова